

УДК 908Менкіцький: [908+002.2] (477.83-25) (036)

Маріанна МОВНА

**ПОСТАТЬ РУДОЛЬФА
МЕНКІЦЬКОГО (1887—1942)
В КОНТЕКСТІ ПУТІВНИКОВОГО
ДИСКУРСУ ЛЬВОВА
20—30-х рр. ХХ ст.**

Стаття має на меті створення цілісного уявлення про постать художника та музейника Р. Менкіцького як автора путівникового жанру. Дослідник зробив помітний внесок у путівникову Леополітану, залишивши для нащадків описи колекцій львівських музеїв та інших пам'яток культури міста.

Ключові слова: Р. Менкіцький, путівник, Львів, музеї, культурні та історичні пам'ятки.

© М. МОВНА, 2018

Нещодавно виповнилося 130 років від дня народження та 75 років від дня смерті видатного польського художника-графіка, медальєра, музейника, колекціонера, нумізмата, львів'янина Рудольфа Менкіцького. У контексті дослідження путівників Львовом та його окремими визначними історичними і культурними пам'ятками, зокрема музеями, не можемо оминати увагою цю багатогранну постать як автора путівникового жанру, розглянувши його внесок у путівниковий дискурс Львова міжвоєнного періоду. Короткий біографічний начерк та огляд діяльності Р. Менкіцького на полі укладання путівників нещодавно був нами оприлюднений на Міжнародній науковій конференції «Мистецька культура: історія, теорія, методологія» [3], а сьогодні є предметом нашої спеціальної розвідки. Різні грані творчої натури митця уже викликали зацікавлення як польської, так і української наукової громадськості [4; 5; 6; 7; 8].

Задля створення цілісного уявлення про Рудольфа Менкіцького як автора путівників, не зайве буде нагадати читачеві основні віхи його життя та професійної діяльності. Народився Рудольф 7 квітня 1887 р. у Львові в родині механіка трамвайного депо Ізидора Менкіцького та Маріанни з Свентановських. У 1905 р. закінчив гімназію і розпочав навчання в учительській семінарії. Після завершення студій викладав у ній малювання. Впродовж 1912—1914 рр. здійснив тривалу наукову мандрівку країнами Європи (Австрія, Франція, Німеччина, Швейцарія, Італія) [2, с. 151]. Був учасником Першої світової війни, у званні офіцера потрапив у російський полон, після звільнення з якого служив у польському війську у Львові. Згодом як вільний слухач вивчав історію мистецтв у Львівському університеті. Досліджував медальєрику, публікувався у спеціалізованих виданнях. У 1920 р. одружився із Юлією Мерк і виховав з нею трьох дітей (іл. 1).

Від 1921 р. працював на посаді охоронця фондів (кустоша) Національного музею ім. короля Яна III у Львові. У 1926 р. став скарбником новоутвореного Товариства любителів книги. Займався дослідженням культури львівських вірмен, зокрема брав участь у підготовці виставки вірменського мистецтва, яка відбулась в 1932 р. у Львові. У 1932—1939 рр. разом із дружиною на замовлення князівської родини Сангушків займався інвентаризацією та організацією експозиції Підгорецького замку. 1936 р. упо-

рядкував перший ілюстративно-картковий каталог пам'яток історичної зброї з колекції музею, що налічував 800 позицій. На основі детального вивчення експонованих колекцій підготував путівник музеєм (1936). Подарував музеєві 240 монет із власної збірки, серед них — багато цінних і унікальних екземплярів [7, s. 510]. Був членом Польського геральдичного товариства. Р. Менкіцький виконував обов'язки секретаря та скарбника товариства львівських нумізматів. У 1925—1928 рр. редагував часопис «Zapiski Numizmatyczne». Упродовж 1930—1932 рр. викладав геральдику та палеографію у Львівській політехніці на загальнотехнічному факультеті. Видав друком низку наукових розвідок: «Грюнвальдські медалі» (1911), збірник «Бібліотечні знаки» (1925), «Каталог збірки Владислава Лозинського» (1929), «Польський гріш в минулому і тепер» (1934).

Художня спадщина Р. Менкіцького включає здебільшого проекти медалей та відзнак (почесних дипломів, фундаційних актів), печатки, герби, екслібриси, паперові банкноти, книжкові ілюстрації та обкладинки. Розробив кілька гербів міст (Гдині та Львова). У період першої радянської окупації з огляду на високий фаховий рівень та вагомий науковий доробок був призначений директором щойно утвореного Історичного музею м. Львова, що повстав внаслідок злиття Історичного музею м. Львова та Національного музею ім. короля Яна III [8, s. 10].

У 1926—1931 рр. проживав з родиною на вул. Бочковського, 12 (сучасна вул. Одеська) [16, s. 300], а згодом — на вул. Кіпцевій, 6 (сучасна вул. Княжа). Помер 21 серпня 1942 р. у Львові, похований на Личаківському цвинтарі (поле № 22). Після смерті художника родина емігрувала до Польщі, куди вивезла його мистецьку колекцію. Нині її значна частина зберігається в Музеї медальєрного мистецтва у Броцлаві.

Серед численних творчих напрацювань Р. Менкіцького не останнє місце посідають путівники. Він виступив як автор/співавтор/упорядник чотирьох путівників, які представляють різноманітні жанрові підрозділи: путівники музеями (2), путівник містом (1), путівник виставкою (1).

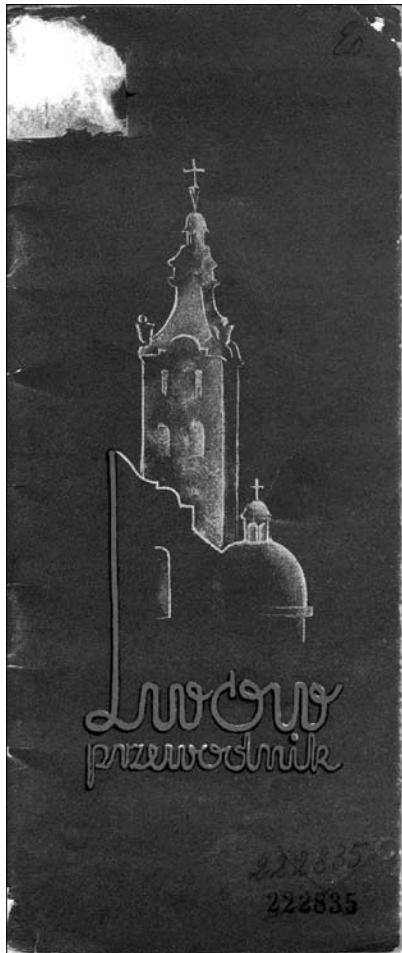
У 1929 р. Р. Менкіцький упорядкував видання «Музеї громади міста Львова» [13], у якому

Іл. 1. Рудольф Менкіцький

подана детальна інформація про наявні пам'ятки у п'ятьох тодішніх музеях Львова (окрім приватних збірок) — Історичному музеї, Національному музеї ім. короля Яна III, збірці Болеслава Ожеховича, Національній галереї та міському Промисловому музеї. Передмову до видання з коротким історичним екскурсом обставин та необхідності формування львівських музейних збірок написав директор Історичного та Національного музею ім. короля Яна III О. Чоловський, який був його ініціатором. Упорядник узагальнив подану представниками окремих музейних осередків інформацію, яку уклав у 304 описи окремих пам'яток. Позитивною рецензією на путівник відгукнувся професор Львівського університету Ян Птасьнік у часописі «Kwartalnik Historyczny» [15].

У 1932 р. була опублікована колективна праця «Виставка вірменських пам'яток у Львові: путівник» за участю Р. Менкіцького [18]. Виставка мала на меті зібрати воєдино та представити львівській громадськості вірменські артефакти, розпошені по приватних збірках, музеях (Історичний музей м. Львова, Національний музей ім. короля Яна III, збірка Болеслава Ожеховича), бібліотеці Львівського університету і Оссолінеумі та міському архіві. Завдяки архієпископу Юзефу Теодоровичу скарби Вірменської катедри стали доступними для публічного огляду. Ідея створення такої виставки у Львові витала уже давно, але лише на

Іл. 2. Обкладинка видання «Путівник Львовом». 1935 р.

Після з'їзду польських музейників і консерваторів у Варшаві 5 листопада 1927 р. була підтримана пропозиція Богдана Януша щодо створення при Митрополічій курії вірмен у Львові Архієпископального музею пам'яток [1, с. 451]. Виконання резолюції з'їзду було покладено на Товариство шанувальників минувшини Львова, яке разом із Архієпископальним Союзом вірмен утворили організаційний комітет на чолі з президентом Яном Антоновичем і віце-президентом Дионісієм Каєтановичем. До виконавчого комітету виставки (серед інших) увійшли й співавтори цього путівника: Мечислав Гембарович, Броніслава Вуйцик-Кеупруліанова, Тадеуш Маньковський, Рудольф Менкіцький, Луція Харевичева та ін. Виставка відбулася у приміщенні Архієпископального Союзу вірмен (вул. Вірменська, 13) і тривала від 19 червня по 30 вересня 1932 р.

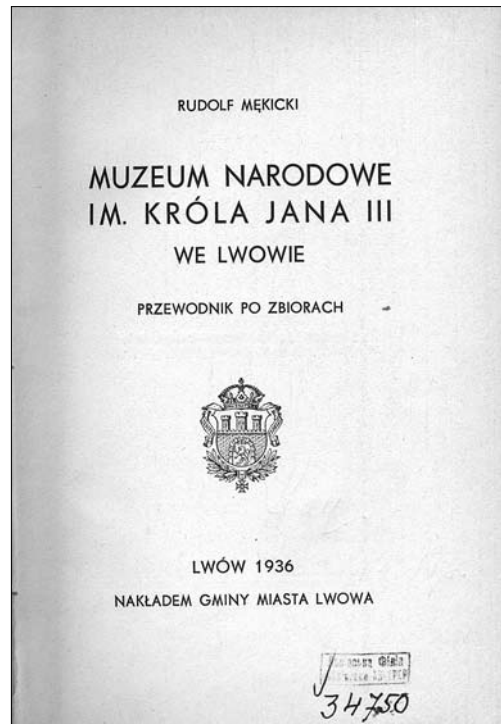
Виданню передуює передмова без зазначення авторства. Ми вважаємо, що її автором був Олександр Чоловський, який опрацював текстову части-

ну путівника. О. Чоловський наголосив на давності проживання вірмен у Львові, перелічив прізвища дослідників львівських вірмен (О. Бальцер, Л. Харевичева, Д. Каєтанович, Б. Януш, В. Лозинський та ін.). У путівнику докладно описана експозиція виставки, що розташувалася в чотирьох залах. У передпокої містилися портрети діячів Вірменської церкви — о. Якуба Вартересевича, св. Григорія, о. Я. Манугевича, два образи Богородиці і св. Яна з Вірменської катедри з XVIII ст. У першій залі — портрети 11 вірменських архієпископів від 1630 р., тобто від часу прийняття Унії Вірменської церкви з Римом пензля Е. Білавського, Т. Аксентовича, С. Беньковського та ін. Окрасою виставки був образ Візантійської Богородиці з XVI ст. На виставці також експонувались: ікони (Св. Сімєйство, св. Григорій, Богородиця з дитям в золотому окладі (XVII ст.), Св. Трійця), книги вірменського суду, пергаментні грамоти, книги братств, інвентарі, метрики, документи, оправки. У другій залі представлено вірменську мініатюру, літургійні книги (Євангеліє 1197 р.), рукописи із збірки університетської бібліотеки, Вірменської капітули, приватної збірки О. Чоловського, які здебільшого походили із XVII ст. Окрему нішу у вірменському мистецтві займали витвори давнього золотарства (монстрації, релікварії, розп'яття, келихи, шкатулки, посуд), презентовані на виставці. Предмети мистецтва доповнені виробами зі східних тканин, передусім з Персії, Туреччини, що їх привозили до Львова вірменські купці (літургійні шати, орнати) та зброєю (шаблі). Третя зала була заповнена портретами монахинь монастиря вірменських бенедиктинок, родини Торосевичів пензля Алоїза Рейхана, фотографіями вірменських костелів. Ідея перетворення цієї виставки, представленої у путівнику, на сталу музейну експозицію у вигляді Вірменського Архієпископального музею не була зреалізована, про що з жалем констатує Л. Харевичева у 1938 р. [9, с. 201—202].

У 1935 р. (дату виходу в світ, не зазначено у вихідних даних, нами було встановлено за допомогою бібліографічного реєстру «Державний перелік видань Польщі» [17, с. 764]) вийшов друком «Путівник Львовом» [14], видрукований на замовлення і за кошти Львівського округу дирекції державної залізниці, опрацьований Р. Менкіцьким як

охоронцем фондів Національного музею ім. короля Яна III у Львові (розділ «Пам'ятки архітектури, музеї, бібліотеки, пам'ятники») і Станіславом Світневським (інформаційна частина) (іл. 2). Матеріал розділу авторства Менкіцького згруповано у п'ять підрозділів відповідно до почерговості відвідин міста під час п'ятох запропонованих читачеві прогулянок. Перша прогулянка покроково описує середмістя та південну частину міста (площу Ринок з ратушею та окремими житловими будинками, включно з Історичним та Національним музеями, зазначаючи їх стилі; Латинський кафедральний собор з прилеглими каплицями — Боїмів, Кампіанів, Замойських, Бучацьких; вулицю Руську з Волоською церквою та Ставропігійським інститутом; костели бернардинів, кармелітів, домініканців, Королівський арсенал, Вірменський кафедральний собор, Преображенську церкву, Природознавчий музей імені Дідушицьких, міський Промисловий музей, костел єзуїтів, пам'ятники С. Яблоновському, А. Міцкевичу, К. Уейському, О. Фредру, старий корпус університету, український Національний музей, Стрийський парк). Друга прогулянка, присвячена західній частині міста, починається від Галицької каси ощадності, пам'ятника Ф. Смольці поблизу головного корпусу університету і веде до парку Костюшка, в якому знаходився пам'ятник А. Голуховському, Оссолінеуму з музеєм Любомирських, вулицею Коперника до палацу Сапігів та костелу св. Лазаря і далі до бібліотеки Баворовських, костелу св. Марії Магдалини, Політехніки, кафедрального собору св. Юра, костелу св. Єльжбети. Маршрут третьої прогулянки північною частиною міста пролягає від музею НТШ до костелу св. Казимира, церков свв. Миколая, Параскеви П'ятниці та Онуфрія, де був похований першодрукар Іван Федоров. Четверта прогулянка північно-східною частиною міста концентрує у собі вулицю Пекарську, Личаківський цвинтар з переліком пам'ятників відомим історичним і культурним діячам, меморіалом польським воякам 1918—1919 рр., що полягли у Львові. П'ята — північно-західною частиною міста пропонує туристові оглянути костел св. Анни та вулицю Клепарівську із жидівським цвинтарем й Домом Інвалідів.

У 1936 р. накладом громади міста Львова з-під пера Р. Менкіцького вийшла книга «Національний

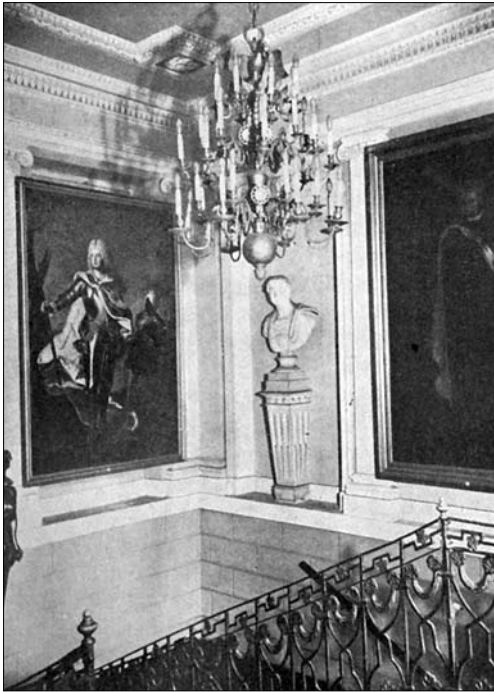

Іл. 3. Титульний аркуш путівника Р. Менкіцького «Національний музей ім. короля Яна III у Львові». 1936 р.

Іл. 4. Загальний вигляд будинку музею на пл. Ринок, 4. 1936 р.

музей ім. короля Яна III у Львові: путівник фундами» [12] (іл. 3). Це видання фактично зафіксувало на своїх сторінках побудову тогочасної експозиції у приміщеннях сучасного Львівського історичного

Іл. 5. Національний музей ім. короля Яна III у Львові. Сходові клітки. 1936 р.

музею (іл. 4). Відкриває путівник вступна частина «Королівська кам'яниця і Національний музей ім. короля Яна III», проливаючи світло на історію будівлі музею, яка первісно звалася Корняківською (її у 1580 р. збудував львівський купець та патрицій Костянтин Корняк за проектом відомого італійського архітектора Петра з Барбони), а згодом Королівською. Монументальна архітектура та численні історичні свідчення перетворили цю кам'яницю на важливу для міста достопам'ятність. Автор детально зупиняється на архітектурі будівлі музею включно з її стилевою ансамблевистію, на історії споруди, що переходила від одного власника до іншого, аж до 1908 р., коли спеціальною ухвалою магістрат призначив придбану у князів Любомирських кам'яницю під музей. Р. Менкіцький (разом із Каролем Бадецьким) був серед тих працівників музею, які у 1921 р. оновили його експозицію після завершення Першої світової війни. Далі автор путівника подає перелік жертводавців (143 приватних осіб та 12 окремих інституцій), які за період з 1908 до 1935 рр. особистими предметами та коштами прислужилися до суттєвого розширення фондів музею. Серед приватних осіб варто відзначити дослідників і музейників Кароля Бадецького, Олександра Чоловського та Олександра Прусевича, графа Володимира Дідушицького,

професора Львівського університету Людвіка Фінкеля, історика Францішека Яворського, художника Альфреда Каменобродського, фармацевта і громадського діяча Яна Поратинського, бібліофіла та інтролігатора Олександра Семковича.

Серцевину книги складає детальний покроковий опис колекцій, розміщених на партері — у сінях (бюст короля Яна III Собеського роботи Т. Баронча, лави давньої ратуші по боках, чимало портретів історичних діячів), першій кімнаті (адміністрація музею і робоче приміщення кустоша), у залі Корнякта (на стінах медальйони і плакети із міських збірок і депозиту родини Пшибиславських), передпокої готичної кімнати (портрети пап та єпископів), готичній кімнаті (повністю збережена в готичному стилі з XV ст. єдина пам'ятка світської готики Східної Галичини) та сходовій клітці до першого поверху (античні копії скульптур римських імператорів Адріана, Веспасіана та Августа, портрети польських королів), першому поверсі — у передсінях (таблиці з латинськими написами: *AEDES OLIM IOANNIS III REGIS POLONIAE*¹ та *AEDES RESTAURATAE ANNO MDCCLXXXIII*²), антикамері (королівські портрети, ікони, види міст Жовкви, Золочева, Тереховлі та Бучача), покої біля італійського дворика (картина К. Шлегеля «Весілля в Яворові», комод, портрети членів королівської родини, скло та порцеляна), королівській залі (королівські портрети, дзеркало, бюсти), середньому кабінеті (мозаїчна підлога з різних ґатунків дерева, камін, французький годинник, канделябри), гетьманській залі (портрети цвіту польської аристократії — Жолкевських, Замойських, Жевуських, Яблоновських, Сенявських, Радзивілів, срібне накриття), сходовій клітці до другого поверху (іл. 5) (портрети королів) і другому поверсі — першій (західноєвропейське та польське мистецтво, обладунки та зброя XVI—XVIII ст.) та другій збройні (східна зброя XVII—XVIII ст., західноєвропейська зброя XIX ст., польська зброя часів наполеонівських війн та визвольних змагань 1830-х та 1860-х рр.), залі битв (батальні картини — «Битва під Віднем» Я. Гофмана, «Битва під Тереховлею», «Битва під Львовом» М. Альтамонте), залі Т. Костюшка (портрети національ-

¹ «Будинок покійного Йоанна III, короля Польщі». Тут і далі переклад з лат. Маркіяна Домбровського.

² «Будинок відреставровано 1793-го року».

ного героя з початку ХІХ ст., картини «Битва під Рацлавицями», «Присяга Костюшка на Ринку в Кракові», «Будівництво кіпця Костюшка в Кракові» Т. Стаховича), залі польського війська (картини та рисунки на військову тематику, портрети офіцерів польського війська) Королівської кам'яниці, а також музейного будинку від вулиці Бляхарської, 10 — другий поверх (вхідна зі збіркою старовинних ікон та фронтова зі збіркою часів бідермаєра та єврейські пам'ятки) кімнати та перший поверх (вхідна — картини О. Сохачевського і Т. Рибковського та фронтова кімнати — картини та рисунки польських художників).

Підручна бібліотека, що розміщувалася на партері, зосередила у собі книги і періодику з історії, музеології та історії мистецтва, а також володіла низкою монографічних праць головно із зброярства та графіки. Всього вона налічувала 530 книг у 762 томах, доступних для науковців.

Окремо зазначено, що музей володів збіркою гравюр та рисунків, загальною кількістю 10102 одиниці, з них 6102 польських та 4 тис. іноземних. Також експонувалась збірка монет у 15 тис. одиниць, знайдених внаслідок 26 археологічних розкопок.

Національний музей ім. короля Яна ІІІ у Львові було ґрунтовно відреставровано до загальнопольського з'їзду музейників, який відбувся 12—14 червня 1937 р. [11, с. 5]. А сам путівник Р. Менкіцького залами Національного музею ім. короля Яна ІІІ побачив світ 1936 р. у зв'язку з реконструкцією будівлі й оновленням музейної експозиції, що засвідчує тогочасна преса в особі журналістки Михайлини Грекович, яка у статті «Королівський дім у Львові» [10, с. 6] радить потенційним відвідувачам, аби не заблукати серед численних експонатів, скористатися детальною та доступною загалу інформацією путівника музеєм.

У дослідженні путівників Львовом та його окремими визначними історичними і культурними пам'ятками, зокрема музеями, знаковою є постать Р. Менкіцького як автора путівникового жанру. Результати його праці помітно збагатили путівникову Леополітану, а сам музейник залишив для майбутніх дослідників скрупульозні описи колекцій львівських музеїв та пам'яток культури Львова загалом. Путівники музеями є важливим джерелом до історії музейних фондів, їх походження та шляху потра-

пляння до музею, історії сталих експозицій та атрибуції музейних предметів, фотофіксації окремих за- лів з експонатами.

1. Дашкевич Я. Постаті: нариси про діячів історії, політики, культури / Ярослав Дашкевич. — Львів : Піраміда, 2007. — 808 с. — (2-ге вид., виправл. і допов.).
2. Мовна М. Путівники Львовом (друга половина ХІХ — початок ХХІ століть): історико-культурологічне дослідження / Маріанна Мовна ; ЛНАМ. — Львів, 2014. — 232 с.
3. Мовна М. Рудольф Менкіцький (1887—1942) як автор путівникового жанру / Маріанна Мовна // Мистецька культура: історія, теорія, методологія: тези доповідей Міжнар. наук. конф. (м. Львів, 24 листопада 2017 р.) / ред.-упоряд. Володимир Пасічник ; НАН України ; ЛННБУ ім. В. Стефаніка ; Ін-т досліджень бібліотечних мистецьких ресурсів ; Музично-меморіальний музей Соломії Крушельницької у Львові. — Львів, 2017. — С. 186—188.
4. Полянська І. Менкіцький Рудольф / Ірина Полянська // Галицька Брама (Львів). — 2003. — № 7/9. — С. 21—22.
5. Смірнов Ю. Менкіцький Рудольф / Юрій Смірнов // Енциклопедія Львова / за ред. А. Козицького. — Львів : Літопис, 2012. — Т. 4. — С. 594—595.
6. Смірнов Ю. Рудольф Менкіцький (1887—1942) — видатний львівський музейник, художник, колекціонер / Юрій Смірнов // Галицька Брама (Львів). — 2005. — № 4/6. — Квітень-червень: Львів і львів'яни. — С. 25—29.
7. Bohosiewicz M. Mękicky Rudolf / Michał Bohosiewicz // Polski Słownik Biograficzny. — Wrocław ; Warszawa ; Kraków ; Gdańsk, 1975. — Т. 20/3. — Zesz. 86. — S. 511—512.
8. Bulkiewicz S. Rudolf Mękicky (1887—1942) / Stanisław Bulkiewicz // Łódzkie Towarzystwo Przyjaciół Książki. — Łódź, 1988. — 16 s.
9. Charewiczowa Ł. Historiografia i miłośnictwo Lwowa / Łucja Charewiczowa. — Lwów : nakł. Towarzystwa miłośników przeszłości Lwowa, 1938. — 291 s. — (Biblioteka Lwowska. — Т. 37).
10. Grekowicz M. Królewski dom we Lwowie / Michalina Grekowicz // Dziennik Polski (Lwów). — 1936. — 25 listopada (№ 328). — S. 6.
11. Kamienica Królewska w nowej szacie // Dziennik Polski (Lwów). — 1937. — 11 czerwca. — № 58. — S. 8.
12. Mękicky R. Muzeum Narodowe im. króla Jana III we Lwowie: przewodnik po zbiorach / Rudolf Mękicky. — Lwów : nakł. Gminy miasta Lwowa. Tłoczono w drukarni «Urzędniczej», 1936. — XXIV. — 130 s.
13. Muzea Gminy miasta Lwowa = Musées municipaux de la ville de Lwów: przewodnik / oprac. Aleksander Czołowski, Karol Badecki, Rudolf Mękicky i in. — Lwów : nakł. Gminy miasta Lwowa. Drukarnia Artura Goldmana. Klisze

- cynkowe traфіt Zakład graficzny «Ars», 1929. — 108 s. — (Текст пол. та фр. мовами).
14. Przewodnik po Lwowie / część szczegółową (zabytki architektury, muzea, biblioteki, pomniki) oprac. Rudolf Mękicki ; część informacyjną oprac. Stanisław Świtniewski. — Lwów : Wyd-wo Dyrekcji okręg. kolei państwowych we Lwowie. Drukarnia i litografia Ignacego Jaegera. — 1935. — 46 s.
 15. Ptaśnik J. Recenzje i Sprawozdanie / Jan Ptaśnik // Kwartalnik Historyczny (Lwów). — 1929. — T. 1. — Zesz. 4. — S. 548—549. — Рец. на кн.: Muzea Gminy miasta Lwowa: przewodnik / oprac. A. Czołowski, K. Badecki, R. Mękicki, M. Harasimowicz. — Lwów, 1929. — 108 s.
 16. Sonnenschein M[ożesz]. Lwowski skorowidz adresowy mieszkańców, handlu i przemysłu oraz wolnych zawodów 1930/31 / M. Sonnenschein. — Lwów, 1930. — 598, 46 s.
 17. Urzędowy wykaz druków wydanych w Rzeczypospolitej Polskiej. — Warszawa, 1935. — 5 października. — № 38/39. — S. 721—770.
 18. Wystawa zabytków ormiańskich we Lwowie 19.VI.—30. IX.1932: przewodnik / tekst przewodnika opracował: Aleksander Czołowski ; przy współudziale Łucji Charewiczowej, Mieczysława Gębarowicza, Bronisławy Wójcik-Keupruljanowej i in. — Lwów : nakł. Komitetu. Drukiem Artura Goldmana, 1932. — 40 s.

Marianna Movna

PERSON OF RUDOLF MENKICKYJ (1887—1942)
IN CONTEXT OF GUIDE-BOOK DISCOURSE
OF LVIV 20—30 YEARS XX CENTURY

The purpose of the article is the creation of portrait of artist and museum worker R. Menkickyj as an author of genre of guide-books. A researcher did noticeable payment in guide-book Leopolitana, leaving for descendants descriptions of collections of the Lviv museums and monuments of cultures of city.

Keywords: R. Menkickyj, guide-book, Lviv, museums, cultural and historical monuments.

Марианна Мовна

ФИГУРА РУДОЛЬФА МЕНКИЦКОГО
(1887—1942) В КОНТЕКСТЕ
ПУТЕВОДИТЕЛЬСКОГО ДИСКУРСА ЛЬВОВА
20—30-х гг. XX в.

Задание статьи — создание целостного представления о фигуре художника и музейщика Р. Менкицкого как автора путеводителей. Исследователь внёс заметный вклад в путеводительную Леополитану, оставив потомкам описание собраний львовских музеев, а также других культурных и исторических памятников города.

Ключевые слова: Р. Менкицкий, путеводитель, Львов, музеи, культурные и исторические памятники.